

Nauka o ženských pracích ručních v otázkách.

Sestavila

V. Lužická.

Sešit třetí;

Přistřihování prádla.

V PRAZE.

Nákladem Karla Bellmanna.

1887.

Přistřihování prádla.

1. Co zahrnujeme všechno v název „bílé prádlo“?

Názvem bílé prádlo obecně zahrnujeme předměty veškerý, jimiž odíváme se, a jež k tělu přilnou, jakož i ony, jež k účelům domácí čistoty upotřebujeme. Šijeme je z látek, které vypratí můžeme, od čehož také název bílé prádlo odvozuje se; a že je pro úhlednost nazvíce šijeme z bílého tkaniva, jmenujeme obecně takové domácí potřebné předměty „bílé prádlo.“

2. Kterak bílé prádlo roztřídíme?

Bílé prádlo roztřídíme na:

1. prádlo domácí;
2. „ oděvné;
3. „ dětské;
4. „ ozdobné.

3. Z čeho šijeme bílé prádlo?

Bílé prádlo šijeme ze tkanin lněných a bavlněných. Z látek lněných jest to: plátno, batist, damašek, činovatina, kanafas, linon. Z látek bavlněných: muselín, širding, dvojtkanina, katun, barchent, jakož i různé pruhované a květované tkaniny bílé a barevné.

4. Co jest plátno?

Plátno jest hladká proplétaná tkanina z nití přezných, čili lněných. Nitě, jež běží po délce, osnovou, nitě po šířce tkané,

útkem nazýváme. Nejlepší plátno jest domácí; plátno v obchodě kupované jest buď ruční, buď strojové. Prvému dáme vždy přednost.

5. Co jest batist ?

Batist jest lněná tkanina volněji tkaná než plátno, a vyniká bělostí.

6. Co jest damašek ?

Damašek jest tkanina jemná a vzácná, umělými a bohatými vzory květinovými a rostlinnými nazvíce zdobená. Na lícu jest kresba jeho lesklá na mdlé půdě, po rubu jest ozdoba mdlá na lesklé půdě. Toto střídání lesku a mdlé barvitosti, lněnému vláknu vlastní, jest základem krásy a zvláštnosti této tkaniny. V obecné mluvě damašková tkanina „tažitou“ nazývá se.

7. Co jest činovatina ?

Činovatina obecně takto zvaná jest dvojtkanina pruhovaná a kostkovaná, na které též lesklá barvitost se mdlou střídá se.

8. Co jest kanafas ?

Kanafas jest hladká tkanina lněná, ale barevná, pruhovaná a kostkovaná. Pruhy a kostky nitěmi barevnými, nazvíce červenými a modrými, vyvozují se.

9. Co jest linon ?

Linon jest tkanina lněná, tenká, ale řídčeji tkaná než batist. Tká se hladce, čárkovaně i květovaně.

10. Co jest muselín ?

Muselín jest nejjemnější tkanina bavlněná, a odvozuje název svůj od osady Mussoli v Mesopotamii, jež ode dávna proslula tkaním tenkých látek bavlněných.

II. Co jest širding ?

Širding jest hladká tkanina bavlněná. Mimo širding známé jsou z látek bavlněných: katun, batist, polovičník, perkál, jež více méně tenké a buď hustěji, buď řídčeji tkány jsou.

12. Co jest dvojtkanina bavlněná?

Dvojtkaninou bavlněnou označujeme látky, jež jsou tkané buď ve dvoji niti, buď tažitě, vzorovaně i vyražené.

Sem čítáme: bavlněný gradl, damašek, čínovaté zboží, bar-chent, křížově tkané látky, vyražené látky květované a pod., jež v různých názvech v obchod přicházejí.

13. Co jest kanafas bavlněný?

Bavlněný kanafas jest lehčí lněného, z bavlny utkán, ale ve všem prvému podobá se.

14. Čeho nám nejprve učiniti jest, chceme-li přistříhovati bílé prádlo?

Chceme-li přistříhovati bílé prádlo, nejprve zvolíme si vhodnou látku na předmět, který šití máme. Když jsme látku zvolily, upravíme si ji a pak začneme přistříhovati.

15. Co jest přistříhování?

Přistříhování jest základní práce šití. Má-li prádlo míti tvar přiměřený a jemu vlastní, nutno, bychom látku rozdělily v takové částice, ze kterých by sestaviti se dal, aby účelu svému vyhověl. My tudíž látku na částice rozdělíme, což stříháním nazývá se.

16. Čeho nám třeba k stříhání?

K stříhání třeba nám jest: dobrých nůžek, míry, tužky, špendlíků, papíru nebo látky; nade všecko pak dobrých pravidel o stříhání prádla, nebo stříhů.

17. Co jsou nůžky?

Nůžky jsou dva ostré nožíky v jeden tak spojené, by se rozevíratí a zavíratí mohly, jež na rukovětích otvory pro prsty jsou opatřené. Jeden z těchto nožíků mívá špičku zašpičatělou, druhý kulatou.

18. Kterak stříháme?

Stříhajíce držíme nůžky v ruce pravé pevně, nebo nevládne-li ruka nůžkama jistě, nadělá do látky různých zástříhů, čili zubů.

Do otvoru jednoho držadla navlékneme oba prsty: ukazovák a prostředník; do druhého palec. Nůžky držíme, by nožík zakulacený byl nahore. Pak pravidelně, stejným a určitým pohybem ruky nůžky otevíráme a zavíráme, čímž ostré nožíky v látce dále posunujeme a ji rozřezujeme.

Okem sledujeme běh nitě tažné nebo stříh položený.

19. Známe-li více druhů stříhání?

Stříhání dělíme ve tři způsoby práce:

- a) rozstříhování;
- b) přistříhování;
- c) obstříhování.

20. Kterak rozstříhujeme látku?

Rozstříhováním nazýváme stříhání látek rovnoběžně po niti osnovové i útkové. Při látkách bavlněných pouze ve kraji do látky zastříhneme, a pak je trháme. Při plátně taháme ze tkaviny nit, načež ve volné mezeře této tažené nitě stříháme.

21. Co nazýváme přistříhováním?

Přistříhováním nazýváme rozdělování látky na určité částice v rozpočtu, ale beze stříhu. Přistříhující též látku po nitích tažených rozstříhujeme, jinde opět stříháme v přeložení látky. Kde nit táhnouti a kterak částice rozdělit, podrobena jest pravidlům přistříhování. Než stříháme, označíme si body špendlíky a dobře ještě jednou věc si prohlédneme a rozměry si rozpočítáme. Dobře jest ustříhnouti předmět dříve z papíru, anebo si jej nakreslit s udáním rozpočtu.

22. Co nazýváme obstříhováním?

Obstříhováním nazýváme stříhání látky dle stříhů, zvláště již k tomu upravených. Zde nit z látky netáhneme, ale na látku položíme stříh papírový, napneme jej špendlíky, by neposunul se, a pak na šev přidávajíc kolem stříhu, látku stříháme. Též si někdy dříve stříh na látku přeneseme, než stříháme, pamatujíc na pravidlo: „dvakráte měř a jednou řež!“ Můžeme měřiti však raději i třikráte!

23. Kterak látku si upravíme ?

Když látku trháme, zůstanou kraje tržené nerovny. I když ji rozstříhujeme, bývají však nestejný a nepřiléhají k sobě. Proto látku nejdříve kosou od pravé k levé a pak zase opáčně vytahujeme, což tak dlouho opakuje se, až kraje střížené nebo trhané srovnají se.

24. Kterak niť z plátna vytahujeme ?

Chceme-li z plátna táhnouti niť, vytáhneme nejprvé špičkou od jehly koneček její z látky, a zachytíme jej palcem a ukazovákem ruky pravé. Plátno vezmeme do ruky levé, načež niť, kterou táhneme, nehty obou prstů pravé ruky zvolna dále posunujeme, až ji celou vytáhneme.

Jinak též táhneme niť takto: vytáhnuvše ji jehlou, zachytíme ji a na jehlu obtáčíme. Pak levou rukou plátno dále posunujeme a pravou rukou niť kolem jehly obtáčíme, čímž vytahuje se. Přetrhne-li se niť mezi tažením, opět ji jehlou povytáhneme, ale dbáme, bychom netáhly niť vedlejší.

Trhá-li se niť příliš často, promneme plátno rukama, by změklo.

25. Který druh prádla bílého rozstříhujeme ?

Z bílého prádla rozstříhujeme nazvice prádlo domácí a šátky kapesní.

26. Které předměty bílého prádla čítáme k prádlu domácímu ?

Ku prádlu domácímu čítáme všechno, co v domácnosti nepotřebuje se, a sice: prádlo stolní: ubrusy, ubrousky; — ručníky, utírky; — prádlo ložní; povlaky na peřiny; prostěradla na postel a pod.

Při ubrouskách a ručnících bývá již niť pro rozstřížení ze tkani vypuštěna anebo vetkána tam niť červená i jinobarevná, po které tkanina rozstříhuje se.

Povlaky a prostěradla též pouze rozstříhují se, nicméně rozpočtem určitým řídití jest se nám.

27. Jakými pravidly u přistřihování prádla ložního vedeme si?

Ložní prádlo v přistřihování vždy délkou postele řídí se.

28. Kterak přistřihneme na prostěradlo?

Vezmeme si za základ délku postele. Dejme tomu, že jest to jedna z největších, tedy 1.80 m dlouhá.

Prostěradlo děláme vždy o $\frac{1}{2}$ m delší délky postele, tedy zde 2.30 m ;

šíroké, co obnáší $\frac{3}{4}$ z délky prostěradla, tedy zde 1.72 m .

Když si plátno odměříme, vytáhneme níž a rozstříhneme je na kusy.

29. Mnoho-li třeba plátna na jedno prostěradlo?

Na jedno prostěradlo nám třeba plátna 2 m 20 cm v šířce 1.72 m , jakéž nyní tká se, anebo, běžeme-li úzké plátno, stříháme dvě půle po 2 m 30 cm , v šířce 86 cm .

30. Jakým rozměrem při povlakách na peřiny řídíme se?

Jako při prostěradle, tak i při povlakách jest nám základem délka postele.

Pravidlem jest: délka povlaku velkého čili cýchy délce postele rovná se. U postele 1.80 m dlouhé byla by cýcha též 1.80 m dlouhá; poněvadž však cýcha jest dvojatá, třeba, bychom naměřily jednou tolik do délky, a sice 3.60 m . Ustříhneme tudíž kus 3.60 m dlouhý, který v půli přeloží se.

Šířka cýchy opět $\frac{3}{4}$ délky rovná se. Zde tudíž: 1.35 m . Jedna čtvrtina obsahuje 45 cm , 3 čtvrtiny 1.38 m . Šířka plátna, damašku a jiné látky musí býti tudíž 1.35 m . Namnoze již tká se látka v této šířce, avšak není to pravidlem.

31. Kterak při užší látce vyhovíme šířce cýchy?

Zvolíme-li látku užší, hledíme, by byla na 90 cm široká, nebo tato šíře výborně nám hodí se. Ustříhneme kus 3.60 m dlouhý, a v půli jej přeložíme, ale nyní vidíme, že šíře nestačí.

Nedostává se nám 45% . Avšak 45% je polovice šířky 90% , pročež ustrihneme kus látky na 1.80% dlouhý, po délce jej přeložíme v půli, přidáme k předešlému kusu přeloženému v půli po šířce a uzmíme plochu v šířce 1.35% .

32. Mnoho-li látky třeba na velkou cýchu?

Na jednu velkou cýchu nám třeba buď:

a) látky v šířce 1.35% ; třeba = 3.60% .

b) látky v šířce 90% ; třeba = 5.40% .

A sice: jeden pruh by měřil . . . 3.60% ,

druhý " " " " " 1.80% ,

činí . . . 5.40% .

33. Jaký poměr známe pro střihání podušek čili podhlavniček?

Poměr pro střihání podhlavniček jest týž jako pro velké cýchy. Opět délkou postele, čili cýchy, řídíme se.

Mimo to však též tím, jaký druh podhlavniček si zvolíme.

34. Což jest více druhů podhlavniček?

Známe dva obvyklé druhy podhlavniček, a sice, buď tři podhlavničky na jednu postel, buď dvě.

Tři podhlavničky jest starý, zobečnělý nyní způsob; dvě podhlavničky jest způsob novější, ačkoliv novým není, any v dávnych dobách jediné velké podhlavničky šily se.

Kdybychom chtěly přistřihovati povlaky na podhlavničky tři na jednu postel, rozměříme a rozvrhneme si prostě délku velké cýchy na tři stejné dily. Jeden dil dá nám jeden povlak na podušku.

Zde máme cýchu velkou 1.80% dlouhou, tedy jedna třetina obnáší 60% . Jelikož povlak jest opět podvojný, třeba nám kus na 120% dlouhý pro jednu podhlavničku. Než kus ustrihneme, přidáme na šev. Mnohé hospodyně přidávají 15% k vůli tomu, že podhlavnička se vyduje, a na posteli vystlané pak zůstávají mezery.

Týmž rozpočtem a rozměrem i při střihání na dvě podušky řídíme se. Rozvrhneme si délku velké povlaky na dva dily stejné,

a ustrihneme tudíž jeden kus 1.80 $\%$ dlouhý, ku kterémuž té na šev přidáme.

Přeložíme-li kus v půli, máme podušku na 90 $\%$ dlouhou

35. Jak široké stříháme podušky?

Šířka podušek délkou jejich řídí se. Šířka má býti o $\frac{1}{2}$ větších totiž při podušce 60 $\%$ dlouhé o 30 $\%$, což činí 90 $\%$. Zde opět šířka plátna nebo jiného tkanina o 90 $\%$ nám výborně hodí se

Při poduškách dvou na jednu postel platí pravidla, by kus přeložený v půli, složiti se mohl do čtverce. Šířka tudíž zde délce rovná se. Opět šířka tkaniva 90 $\%$ nám zde je s prospěchem. Délka 90 $\%$, šířka 90 $\%$, dá čtverec.

36. Mnoho-li látky na podušky potřebujeme?

Na tři jako na dvě podušky potřebujeme 360 $\%$, bez přidání na šev. Stříháme-li tři podušky s přidavkem 15 $\%$, potřebujeme o 45 $\%$ více, tudíž 405 $\%$. Na jednu postel povlaky žádají si 9 $\%$ látky aneb 9 $\%$ 45 $\%$.

37. Jaké povlaky šijeme ještě?

Šijeme ještě malou podhlavničku pod ucho, a prachovku.

38. Kterak na malou podhlavničku stříháme?

Na malou podhlavničku z pravidla stříháme tolik, kolik obnáší polovina povlaku na podhlavničku velkou, 90 $\%$ dlouhou. Polovina jest 45 $\%$, kterýžto poměr platí jak pro délku, tak pro šířku, nebo i tato malá podhlavnička tvořiti má čtverec.

Tento způsob jest nejslušnější, ačkoliv zde každý po libosti velikost její určití si může.

39. Kterak na prachovku stříháme?

Prachovka do šířky o 25 $\%$ užší stříhá se. Délka šířce pak úplně rovná se, že tvoří pravidelný čtverec. Na postel 180 $\%$ dlouhou čítá prachovka v délce i v šířce 110 $\%$.

40. Kterak povlak na příkrývku stříhá se?

Na prošívanou příkrývku povlékáme bílé prostěradlo, a při stříhání velikostí příkrývky řídíme se.

Ustříhneme dvě půle látky jemné, buď plátěné, buď bavlněné, by obě vydaly tolik, kolik třeba, aby na všech čtyřech stranách o 18—20 % přikrývku převyšovaly. Obě půle nejprve sešijí se, a všechny čtyry cípy v podobě trojúhelníku následovně sestříhnou se: Odměříme od cípu po osnově i po útku 26 %, a naznačíme tam body. Pak od jednoho bodu ke druhému přímka vede se, a po ní cíp ustříhneme.

Též povlaky překládají se na délku. Pak ustříháme též dle určité již přikrývky kus látky, a přidáme do délky, co obnáší jedna čtvrtina celé délky na přeložení. Tento přeložek bohatě zdobí se vyšíváním i krajkou. Každý nový způsob ozdobování a stříhaní takových povlaků přinášíjí módní listy.

41. Co zahrnujeme v prádlo oděvné?

Prádlo oděvné jsou: košile ženské, dětské, mužské, noční kabátky, ženské kalhoty, podvlékačky a punčochy.

42. Kterak přistřihuje se na košili ženskou?

Na košili ženskou přistřihuje se několika způsoby; dle toho, jakého druhu ženskou košili šítí chceme.

Známe totiž: košile dvouklínové;

„ jednoklínové;

„ polouklínové.

Mimo to dělí se v košile jednoduché a ozdobné.

43. Z čeho šijeme košile ženské?

Košile ženské šijí se z plátna, ač i bavlněné košile vchází u nás nyní v oblibu. Plátno nebo bavlněné tkanivo nejlépe když zvolíme v šířce obyčejné 90 %. Arci že nebývá tato udaná šířka úplná, ale my přece vždy ji za to máme při rozpočtu našem, a koupíme-li plátno širší, tolik ze širě sestřihujeme, kolik třeba, by nám zůstala šířka 90 %.

44. Z jakých částí košile ženská sestává?

Košile ženská sestává ze dvou částí podstatných: podolku a rukávů. Vedlejší části jsou: klíny, náprsenka, pásek, malé klínky.

45. Jakým pravidlem u přistřihování vedeme si?

Základem rozpočtu pro přistřihování košile ženské jest nám délka její.

Délka košile řídí se velikostí osoby. Z té příčiny platí pravidla přistřihování pro každou osobu, velkou i malou.

46. Který druh košil ženských jest nejslušnější a nejtrvanlivější?

Za nejslušnější uznáváme košili dvouklínovou, že jsou u košile této klíny po obou stranách až na horu vedeny, čímž jiných symetričtěji upravená oku jeví se. Košile dvouklínová jest trvanlivější, protože ve stranách, kde košile vytahováním i mandlováním nejvíce trpí, švy chráněna jest a netrhá se tak snadno. Též ji tři švy velmi pěkně zdobí.

47. Kterak košile dvouklínová přistřihuje se?

Známe-li délku košile, kterou dle osoby naměřily jsme, ustříhneme kus plátna jednou tak dlouhý; plátno zarovnáme, vytáhneme a kus v půli přeložíme, že podvojně leží na sobě. Takto přistřižený kus jest podolek.

Na př.: má-li košile býti 120 cm dlouhá, ustříhneme kus plátna 240 cm dlouhý.

48. Kterak šířka košile stanoví se?

Známe-li délku, určíme pak šířku košile následovně: je-li košile až do 1.10 m dlouhá, obnáší šířka její $\frac{4}{5}$ z délky, je-li však košile přes 1.10 m dlouhá, tedy bráváme na šířku $\frac{3}{4}$ z délky, n. p.:

Košile 100 cm dlouhá jest 80 cm široká. Košile 120 cm dlouhá jest 90 cm široká. To jsou jediné rozdíly mezi velkou a malou košili.

49. K čemu tyto dva rozdíly?

Čím košile jest menší, tím má býti spíše pohodlnější, protože bývají zvláště děti buclatější velkých lidí, tudíž ten malý rozdíl činí se. Za druhé pak ku košilím i největším nedostaly bychom plátno širší 90 cm .

50. Co dále přistřihujeme?

Když jsme si plátno zarovnaly, délku i šířku upravily, stříháme klíny.

51. Jak si při tom vedeme?

Odstříhneme od připraveného takto kusu na košili, po celé délce její pruh na $\frac{1}{5}$ ze šířky, z něhož pak klíny připravujeme takto:

Přeložíme odstříhnutý pruh do polovičky a protože klíny jen kotvoru rukávovému mají vždy dosahovati a otvor pro rukáv $\frac{1}{5}$ z délky košile měří, tedy musíme i $\frac{1}{5}$ z délky pruhu odstříhnouti. Zbylé dva pruhy na sebe nastehujeme, v jednom pak úhlu do šířky naměříme 2 %, v protilehlém úhlu učiníme totéž, načež pruh od jednoho z naznačených bodů ke druhému šikmo přeložíme, a přesvědčili-li jsme se, že oba dva klíny u prostřed dobře se přetínají, tedy pruh ten po naznačené šikmé čáře rozstříhneme. Klíny můžeme pak buďto po šikmých stranách sešítí a rovnými stranami do košile všítí, neb také naopak. Musíme však v tomto případě vždy pozor dáti, bychom, oč šikmá strana u klínu delší jest rovné, o tolik pak šikmou stranu klínovou ku košili nadržely, jinak byla by košile cípatá.

52. Jak jeví se nám nyní rozpočet ženské košile?

Za příklad rozpočtu vezmeme si košili dlouhou 120 %.

Rozměry jeví se pak takto:

Délka košile jest 1.20 ^m.

Šířka její jsou $\frac{3}{4}$ z délky, tedy 90 %.

Pruh ku klínům obnáší $\frac{1}{5}$ z šířky, jest široký tedy 18 % a dlouhý po celé délce košile, a protože jest košile dvojnásobná, jest dlouhý 2.40 ^m; přeložili-li jsme ho, jest pak dlouhý 1.20 ^m.

Od pruhu odstříhne se $\frac{1}{5}$ z délky, tedy 24 [%], následovně měří také otvor rukávový 24 [%] a zbylé pruhy jsou pak dlouhé 96 [%].

53. Jaká část košile nyní následuje?

Nyní následují náramky. Tyto děláme za $\frac{1}{2}$ otvoru rukávového, zde otvor rukávový jest 24 %, tedy si naměříme od krajů po obou stranách, tam kde košile jest v půli přehnutá,

12 $\%$ na náramky; u prostřed pak mezi oběma si musíme naznačit hloubku výstřihu kolem krku.

54. Jak hloubka výstřihu rovná se ku klínům?

Hloubka výstřihu jest opět $\frac{1}{2}$ šířky pruhu k klínům. (Pruh měřil 18 $\%$, tedy jest hloubka výstřihu 9 $\%$. Od tohoto vyhledaného bodu, který tužkou naznačíme, sestřihujeme buď do čtverhranu, buď zakulaceně výstřih. I srovnáme si nyní poměry košile dále takto: náramky jsou dlouhé na 12 $\%$, hloubka výstřihu u krku čítá 9 $\%$.

55. Co stříháme nyní?

Nyní nám nezbyvá jiného než rukávky. Tyto řídí se dle otvoru rukávového; protože se však rukávem zapošívané musí rukávek něco větší býti otvoru rukávového; i přidává se obyčejně 3 $\%$. Rukáv při našem rozměru košile tudíž přistřihujeme na 27 $\%$ velký.

56. Jaké druhy rukávů známe?

Známe dva druhy:

- a) celistvé;
- b) klínkové.

57. Jak stříhají se rukávy s klínky?

Jak velký má rukávek k otvoru býti, víme již, dlouhý pak má býti $\frac{3}{4}$ z šířky pruhu ku klínům. Pruh klínový 18 $\%$ 3 čtvrtiny činí 13 $\frac{1}{2}$ $\%$.

Máme tedy rukávek 27 $\%$ velký a 13 $\frac{1}{2}$ $\%$ dlouhý.

Z celé velikosti rukávku připadá $\frac{1}{3}$ na klínek, tedy přistřihneme čtverec ku klínu 9 $\%$ velký po každé straně, ostatní $\frac{2}{3}$ obnáší rukávek sám, tudíž: rukávek 18 $\%$ klínek 9 $\%$, činí 27 $\%$.

My tudíž přistřihujeme následovně rukávky: po délce přistřihneme kus, který obnáší dvojnásob tolik, kolik čítá délka rukávu, a sice $2 \times 27 = 54$ $\%$.

Má-li rukávek míti klínek, tedy po odečtení $\frac{1}{3}$ —9 $\%$ ustrihneme 2 $\times$ 18 = 36 $\%$. Šířka kusu obnáší 13 $\frac{1}{2}$ $\%$.

58. Kterak rukávy celistvé stříháme?

Stříháme-li rukávy celistvé, ustříhneme obdélník v délce $2 \times 27 = 54 \frac{1}{2} \text{ m}$, a v šířce $13 \frac{1}{2} \frac{1}{2} \text{ m}$. Na kraji, kterýž bude dole-
ním, odečteme si $\frac{1}{3}$, totiž $9 \frac{1}{2} \text{ m}$, učiníme bod, a od toho bodu
poněkud zakulaceně, ne příliš náhle sestříhneme plátno až ku
kraji druhému, čímž klínek naznačí se. Na druhém kraji, kterým
rukáv do otvoru pak všívá se, jej poněkud zakulatíme. Rukáv
celistvý mívá různé tvary a vpadá již v obor obstříhování, an
žádá si dobrého stříhu. Zručná pracovnice sama však dovede dáti
rukávům tvary rozmanité.

59. Kterak si otvor rukávový připravíme?

Při rukávech klínkových zůstane otvor rovný; při celistvých
však otvor dříve prohloubíme, by stříhu rukávu přispůbil se
Položíme rukáv na košili ku průramku přes otvor, a přišpendlíme
jej v polovici jeho přesně na polovici náramku. Pak tužkou si
nakreslíme na košili, črtajíc těsně u položeného rukávu jeho
tvar; nebo jaký tvar má rukáv, takové musí býti prohloubení
průramku, sice by nezapadl pěkně.

60. Kterak košile jednoklínová stříhá se?

Přistříhování košile jednoklínové celkem košili dvouklínové
rovná se, až na malé úchyly.

Ustříhneme, jako výše, kus plátna, na $240 \frac{1}{2} \text{ m}$, v šířce pa-
tričné, přeložíme jej v půli, a vyhledáme si $\frac{1}{5}$ ze šířky pro klíny,
tam, kde plátno přeloženo jest. Od tohoto bodu táhneme niť
na obou polovinách, ale pouze na $\frac{1}{5}$ délky pro průramek. Obdél-
ník takto naznačený, v polovici plátna odstříhneme, a tím se nám
vytvořil průramek. V úhlu průramku naměříme z plátna, které
přes kraj průramkový na $24 \frac{1}{2} \text{ m}$ vyčnívá, $2 \frac{1}{2} \text{ m}$, a uděláme tam bod
s tužkou. Pak na dolním kraji $2 \frac{1}{2} \text{ m}$ odměříme a bodem ozna-
číme. Nyní od jednoho naznačeného bodu k druhému plátno
kosem přeložíme; abychom přesvědčily se, je-li přeložení správně,
ještě jednou po délce přeložený kus v půli složíme. Nepřesahuje-li
po žádné straně některý z klínků přes druhý, odstříhneme klín
po naznačené přeložením šikmé čáře.

Tento jeden klín ku druhé straně rovné u podolku přišije se. Ostatní stříháme tak, jako při košili dvouklínové.

61. Kterak stříháme na košili polouklínovou?

Košile polouklínová nazvíce k ozdobným sedlům stříhá se, ale vkusná není.

Připravíme si kus plátna na podolek jako při prvních dvou druhách, a vypočteme si šířku pruhu klínového, totiž $\frac{1}{5}$ ze šířky. Máme-li 120 cm dlouhou košili, čítá též 19 cm , a rozdělíme si součet ve dva, tudíž 9 cm . Nyní ve přeložení podolku, v části ke krku, nanese si po obou stranách do šířky od kraje 9 cm , a označíme si je bodem. Pak po stranách do délky nalezneme si polovici podolku a odtamtud košili přeložíme šikmo až k bodu hořenímu u 9 cm . Tím sestříhly jsme dva malé klínky čili poloklínky, které po rovných krajích ku rovným krajům na dolní části košile přišívají se. Ostatní všechno oběma prvním druhům rovná se.

62. Roztřídíme-li košile ozdobné?

Ano. Košile ozdobné dělíme ve 2 druhy:

1. Košile s náprsenkami bez sedel zvané též švýcarské;
2. košile se sedly.

63. Kterak přistřihujeme košile švýcarské?

Přistřihování jest vždy totéž. Rozdílné pouze jest šití a zdobení. Mají-li býti napřed zapjaté, rozstříhneme košili na přední straně u prostřed šířky její do délky na $\frac{1}{3}$ od výstřihu kolem krku.

64. Kterak košile se sedlem stříhá se?

Košile se sedlem stříhá se jako obyčejně. Nahoře u krku na místě výstřihu však sedlo nasazuje se.

65. Co jest sedlo?

Sedlo jest ozdobený kus různého tvaru, hladký, vyšitý i krajkami pošíitý, který kolem krku košili zdobí. Kterak rozmanité tvary ozdobných sedel máme přistříhnouti, o tom nelze

dáti pravidel určitých; ale nutno, bychom si opatřily stříh osvědčený, jakýchž přinášivají často módní listy.

Hlavní pravidlo pro sedlo jednoduché lze však naznačiti.

66. Kterak bychom si přistříhly sedlo?

Čítáme, že rozpnutí od ramene ku rameni při velké ženské košili má $\frac{1}{2}$ ^m/_m—50 %_m. Čím košile menší, tím též jest menší rozpnutí. Naneseme si na papír 50 %_m a vytáhneme čáru tužkou. Uprostřed naměříme do hloubky tolik, kolik by obnášel výstřih u košile — takž zde: 9 %_m. Nyní naměříme si po obou stranách na čáře náramky. U košil ozdobných bývají menší, tedy vezmeme $\frac{1}{3}$ ano i $\frac{1}{4}$ otvoru, což by zde bylo 6 %_m.

Výstřih u krku nyní vystříhneme jako u košile dvouklínové a pak od náramků k rukávovému otvoru 1 %_m ztraceně sestříhneme. Dolení tvar sedla si upravíme po libosti, a nakreslíme si jej buď do srdce, buď do zubů, i do kulata, vůbec jak se našemu vkusu zalíbí. I délka sedla se řídí našim vkusem. K tomu třeba však zručné ruky v kreslení, vycvičené oko v měření, a dobrý vkus.

67. Jaké druhy mužských košil známe?

Mužské košile jsou: 1. se sedly; 2. do pásku a náramků.

68. Z jakých částic mužská košile skládá se?

Mužská košile z následujících částic skládá se:

- a) z podolku;
- b) z náprsenky;
- c) rukávů;
- d) sedla nebo náramků;
- e) límce a pásku;
- f) manšet a pásků u rukávu.

Mimo to drobnější částice jsou: pásek u náprsenky, rozpařeček a motýlky.

69. Kterak stříháme na košili mužskou?

Stříhání mužské košile vyžaduje větší bedlivosti, než při ženských košilích.

Na košile mužské stříháme buď:

- a) dle rozpočtu;
- b) dle míry.

70. Jak výhodněji jest nám vésti si?

Výhodnější způsob dojistá jest braním míry, nebo nepřiléhá-li mužská košile k tělu slušně, jest zkažená; avšak i v mezích určitých pravidel lze nám stříhnouti na košili mužskou, která také dobře padne k tělu.

71. Kterak při braní míry vedeme si?

Míru na tělo takto bereme:

- a) délka podolku;
- b) délka rukou pro rukávy;
- c) objem rukou pro pásek;
- d) objem krku;
- e) délka od ramene k rameni pro sedlo;
- f) náramek od krku přes rameno;
- g) polovina prsou až pod paždí.

72. Kterak u přistřihování v rozpočtu vedeme si?

Délka košile určí se výškou osoby. Největší mužské košile stříhávají se na 90 $\%$ dlouhé. Šířka rovná se délce: tedy opět 90 $\%$. Kupujeme-li plátno, zvolíme proto též vždy v šíři 90 $\%$. Ustříhneme dva kusy plátna. Na jednom naprsenka rozstříhneme se a sice v polovici jeho na tolik, kolik obnáší polovina délky zde: 45 $\%$. Můžeme spíše 1 $\%$ přidati, než ubrati.

Tyto dva kusy dají podolek košile. Nyní stříhneme rukávy.

73. Jak stříháme rukávy?

Délka rukávů obnáší $\frac{2}{3}$ délky košile, tedy 60 $\%$, avšak k vůli manšetám můžeme stříhnouti je o 2—3 $\%$ kratší. Šířka plátna zůstane. Rukávy pak rozstříhují se šikmě. Sešijeme tot kus ustřižený osnovovými kraji k sobě, a položíme látku tak aby šev zapadal na přeloženou polovici. Prve než jich sestříháme

jeme, třeba nám znáti však objem rukou, buď manšety, buď pásku, k němuž zvláštní manšeta připíná se.

Manšeta nebo pásek čítá s pravidla $\frac{1}{2}$ délky rukávu; rukáv 60 $\%$ — manšeta 30 $\%$. Nyní naměříme ode kraje v šířce tolik, kolik obnáší polovice manšety čili pásku; zde 15 $\%$. Přidáme k tomu na šev 2 $\%$, tudíž 17 $\%$. V úhlu protilehlém na druhém kraji šíře totéž odměříme, body označíme, načež od jednoho bodu ke druhému rukávu přeložíme šikmo, jako klíny u ženské košile, a je rozstříhneme. Na jednom konci měří pak rukáv 17 $\%$ a na druhém 28 $\%$.

74. Jaký je rozměr pásku u krku?

Pásek kolem krku po tomto rozměru čítá $\frac{1}{3}$ délky košile: 40 $\%$, 2 $\%$ přidáme i stříhneme jej na 42 $\%$ a výšky na 4 $\%$.

75. Kterak sedlo stříhá se?

Sedlo obnáší $\frac{5}{9}$ délky košile, 2 $\%$ přidáme opět; šířky $\frac{1}{5}$ z jeho délky; 10 $\%$ a 2 $\%$ opět přidáme, tudíž 12 $\%$.

76. Jak stříháme drobnůstky ke košili?

Pásky k náprsence stříháme na 2 $\%$ široké.

Motýlky jsou čtverce za půl rozporečku velké. Rozporeček má $\frac{1}{6}$ délky košile, tudíž 15 $\%$; i čítá čtvereček 7 $\frac{1}{2}$ $\%$. Čtvereček pak rozstříhne se ve dva trojúhelníky.

77. Jaké jsou tudíž poměry košile mužské?

Poměry košile mužské jsou:

délka podolku 90 $\%$;

šířka jako délka 90 $\%$;

náprsenka $\frac{1}{2}$ délky 45 $\%$;

délka rukávů $\frac{2}{3}$ délky 60 $\%$;

pásek k rukávům $\frac{1}{2}$ délky rukávu 30 $\%$;

sedlo $\frac{5}{9}$ délky košile 50 $\%$;

výška sedla $\frac{1}{5}$ délky jeho 10 $\%$;

pásek u krku $\frac{1}{3}$ délky košile 40 $\%$;

šířka prsou pod pažďí $\frac{2}{3}$ délky podolku 60 $\%$;

polovina pak $30\frac{2}{3}\%$;
hloubka výkroje u náprsenky $8\frac{2}{3}\%$;
výkroj sedla $\frac{1}{3}$ šířky jeho $4\frac{2}{3}\%$;
délka náramku po sestřižení $\frac{1}{3}$ délky sedla $16\frac{2}{3}\%$.

78. Kterak sedlo upravíme si?

Ustříhneme z plátna dva kusy o $52\frac{2}{3}\%$ délky a $12\frac{2}{3}\%$ šířky. Pro ruce méně zručné jest lépe když tvar sedla buď nakreslíme na papír, nebo jej ihned z papíru vystříhneme. Odměříme si polovičku délky obdélníku pro sedlo a označíme jej bodem. Papír přeložíme v půli a takto složenou polovinu na tři díly rozdělíme si. Kreslíme-li tvar, rozměříme si tři díly mírou a u každého dílu uděláme tečku.

Po kraji hořením sestříhneme nebo čarou naznačíme tvar náramku. Na dolním kraji na $\frac{1}{2}$ šířky sedla, anebo též $5\frac{2}{3}\%$ naměříme si do výšky, a od tohoto bodu šikmo až k dvěma třetinám sestříhneme, nebo načrtne si náramek. Náramky měřiti smí 16 až $17\frac{2}{3}\%$ nejvýše. Náramek má míti $\frac{1}{3}$ délky sedla — $16\frac{2}{3}\%$.

Na hořejší straně stříháme výkroj sedla ke krku.

Od polovice sedla rozdělíme šířku jeho na tři díly. Každý díl má pak $4\frac{2}{3}\%$. $4 \times 3 = 12\frac{2}{3}\%$.

Od první třetiny, totiž hořejší, nakreslíme si až k náramku na papíře výkroj pro krk, by utvořila se na papíře poněkud nespřímná výseč kruhová. Na tomto výkroji mnoho záležití, má-li košile kolem krku dobře padnouti. Výkroj načrtnutý vystříhneme.

Stříháme-li pak sedlo z plátna, sešijeme uprostřed v polovici ztraceně šev s několika nití.

79. Kterak náprsenku upravíme si?

Náprsenka buď je hladká, buď ze záhybků skládaná. Ve případě posledním skládáme po obou stranách rozstříhu náprsenky tak dlouho záhyby, až měří šířka celé náprsenky jen $\frac{2}{3}$ délky . . . $60\frac{2}{3}\%$ — tudíž na každé polovici $30\frac{2}{3}\%$.

Ve druhém případě vystříhneme uprostřed náprsenky ze šířky $\frac{1}{3}$ plátna . . . $30\frac{2}{3}\%$; po každé straně rozstříhu $15\frac{2}{3}\%$.

80. Kterak stříháme náramky?

Pro náramky ustříhneme z plátna dva obdélníky, jejichž strany delší měří 20 cm , a kratší 12 cm .

K náramkům stříháme srdíčka. Jsou to obdélníčky délky 8 cm a šířky 4 cm . Přistříhneme čtyry na jednu košili.

81. Kterak stříháme rukávy s klínem?

Ustříhneme kus jako pro rukávy šikmě sestřižené, a po šířce jej ve dvě polovice rozdělíme. Ku každému rukávu ustříhneme klínek. Klínek jest čtverec plátna, který měří na stranách $\frac{1}{5}$ délky rukávu 12 cm .

82. Kterak na košile dětské stříháme?

Košile dětské, ať pro chlapce, ať pro dívky, na těchže poměrech stříhají se, jako velké. Vždy nám jest základem délka košile pro ostatní rozpočet.

83. Kterak stříháme ostatní prádlo oděvné?

Ostatní části prádla oděvného obstříhují se dle stříhu dobře upraveného. Opatříme si tudíž stříh vyzkoušený a tím řídíme se, dbajíce pravidel všech o obstříhování daných.

84. Co čítáme k prádlu dětskému?

K prádlu dětskému čítáme všechno, co tvoří výbavu novorozenátka. Jsou to: košilka, kabátek, karkulka, slinták, plena, osušováček, zavináč, zavinovačka, povlaky na peřinky.

85. Kterak při stříhání prádla dětského vedeme si?

Při stříhání prádla dětského buď řídíme se rozpočtem, buď dobrými stříhy.

86. Co jest plena?

Plena jest čtverec z plátna 75—85 cm délky a šířky.

87. Co jest zavináč?

Zavináč jest pruh plátna v délce 180 cm a šířce 16 cm .

88. Co jest osušováček?

Osušováček jest malé prostěradlo v délce 1 métru, a v šířce 90 $\%$.

89. Kterak stříháme povlaky na peřinky?

Povlaky na peřinky stříhají se tak, jak jsme vedly si při stříhání povlaků velkých. Řídíme se délkou postélky, nebo kolébky, která jest základem rozpočtu. Taktéž stříháme prostěradla na kolébku, nebo na postýlku. Při prostěradlu do kolébky stačí $\frac{2}{3}$ délky na šířku; tak na př: 120 $\%$ dlouhé a 80 $\%$ široké.

90. Co jest zavinovačka?

Zavinovačka jest povlak do čtverce střižený na 75 $\%$ délky a šířky. Látka se stříhne do délky jednou tak dlouhá, tudíž 150 $\%$, načež přeloží se.

91. Známe-li ještě jiný druh zavinovaček?

Ano, známe ještě zavinovačky obdélné.

92. Kterak stříhají se?

Chceme-li jich stříhati nejlépe učiníme, když si opatříme dobrý vzor, anebo řídíme se stříhem osvědčeným, nebo tento druh velice módě podléhá, a nelze tu řídit se rozpočtem pouze.

93. Kterak stříhá se košilka otevřená?

Dětská košilka otevřená stříhá se v šířce 60 $\%$; délka její jest $\frac{2}{3}$ délky: 40 $\%$.

Pak složí se na 4 díly po osnově: dva krajní tvoří zadní části, dva vnitřní přední část košilky. Mezi jedním zadním a dvěma prostředními díly rozstříhne se košilka na $\frac{1}{3}$ délky: 13 $\frac{1}{2}$ $\%$. To jsou průramky. Od průramku až ku polovici, sestříhneme od 3 $\%$ s kraje šikmo pro náramek a sice na zadních, i předních dílech.

Košilka se na 4 díly opět přeloží, u prostřed na 2 $\%$ do hloubky odměří, a odtud až k náramku obloukovitě vystříhne se.

Délka i šířka rukávků obnáší polovinu délky košile: 20 $\%$. Klínky k nim obnáší $\frac{1}{3}$ délky rukávků: 6 $\frac{2}{3}$ do čtverce.

94. Jak stříhá se na kabátek?

Na kabátek ustříhneme kus látky $33\frac{1}{2}$ m dlouhý a $44\frac{1}{2}$ m široký. Z délky $\frac{1}{3}$ přeloží se: $11\frac{1}{2}$ m. — U této přeložené třetiny látka po šířce rozstříhne se na $\frac{1}{4}$ šířky: $11\frac{1}{2}$ m.

Rozstřížená 1 třetina délky přeloží se k sobě a tvoří pak zádička kabátku. Přeložené $\frac{2}{3}$ délky utvoří rukávky.

95. Co víme o karkulce a o slintáku?

Karkulka i slinták přistříhují se nazvíce dle stříhů zvolených a osvědčených. Chceme-li, můžeme si za vzor vzít karkulku pletenou a též i slinták. Položme je na papír, obstříhněme je a máme stříh hotový, dle něhož stříhati můžeme.

96. Co k prádlu ozdobnému čítá se?

K prádlu ozdobnému čítáme: límečky, manšety, ozdobné šátečky, pásy, čepečky ranní, zástěrky ozdobné i domácí a podobné věci ozdoby.

97. Jakými pravidly u přistřihování prádla ozdobného vedeme si?

Veškeré prádlo ozdobné podléhá módě, a proto vždy nám třeba ku přistřihování stříhův v té době oblíbených a osvědčených, jakých přinášejí listy módní. Také dobře, koupíme-li si hotový kus jeden na vzor. Jedině obyčejně zástěrky domácí lze nám stříhati jednoduchým způsobem rozpočtu.

98. Kterak stříháme na zástěrku domácí?

Zástěrky domácí jsou buď řasné, buď do klímkův střížené.

Zástěrka řasná jest rozstříhnutý kus látky, délky přiměřené, by nezakryla celou sukni a přesahovala její polovičku. Šířka bývá obyčejná šíře látky.

99. Kterak stříháme zástěrku do klímků?

Pro zástěrku do klímkův stříženou, přistříhneme si obdélník, jehož kratší strany obnášejí $\frac{3}{4}$ celé délky. V polovici si jej přeložíme po délce, v jednom úhlu do šířky naměříme $\frac{1}{3}$ šířky celé, v úhlu protilehlém totéž, načež od naznačených bodů látku úhlo-

příčně přeložíme, a ve přeložení rozstříhneme. Máme nyní 3 části : 1 větší a 2 menší. Obě menší pak s větší spojujeme.

100. Z jakých látek ozdobné prádlo stříhá se?

Ozdobné prádlo šije se: z muselínu, linonu, batistu, tylu, i širdingu, nebo z jemného plátna.

101. Z jakých látek stříhá se prádlo dětské?

Dětské prádlo stříhá se z plátna, nejvhodnější jest již seprané, ze širdingu, z piku, z damašku, z barchentu, dle předmětu. Pleny stříhají se také z flanelu a osušováčky z látky chundelaté.

Obsah.

	Strana
1. Co zahrnujeme všechno v název bílé prádlo	3
2. Kterak bílé prádlo rozstříhujeme	3
3. Z čeho šijeme bílé prádlo	3
4. Co jest plátno	3
5. Co jest batist	4
6. Co jest damašek	4
7. Co jest činovatina	4
8. Co jest kanafas	4
9. Co jest linon	4
10. Co jest muselín	4
11. Co jest širding	4
12. Co jest dvojtkanina	5
13. Co jest kanafas bavlněný	5
14. Čeho nám nejprve činiti jest, chceme-li přistříhovati	5
15. Co jest přistříhování	5
16. Čeho nám k stříhání třeba	5
17. Co jsou nůžky	5
18. Kterak stříháme	5
19. Známe-li více druhů stříhání	6
20. Kterak rozstříhujeme látku	6
21. Co nazýváme přistříhováním	6
22. Co nazýváme obstříhováním	6
23. Kterak si látku upravíme	7
24. Kterak oit z plátna taháme	7
25. Který druh prádla rozstříhuje se	7
26. Které předměty bílého prádla čítáme k prádlu domácímu	7
27. Jakými pravidly vedeme si u přistříhování prádla ložního	8
28. Kterak přistříhneme na prostěradlo	8
29. Mnoho-li plátna třeba na 1 prostěradlo	8
30. Jakým rozměrem řídíme se při povlákách	8
31. Kterak při užší látce vyhovíme šířce látky	8
32. Mnoho-li třeba látky na velkou cýchu	9
33. Jaký poměr známe pro stříhání podušek	9
34. Jest více druhů podhlaviček	9
35. Jak široké stříháme podušky	10
36. Mnoho-li látky spotřebujeme na podušky	10
37. Jaké povlaky ještě šijeme	10
38. Kterak na malou podušku stříháme	10

	Strana
39. Kterak na prachovku střiháme	10
40. Kterak povlak na malou přikrývku střihá se	10
41. Co zahrnujeme v prádlo oděvné	11
42. Kterak na košili ženskou přistřihuje se	11
43. Z čeho šijeme košile ženské	11
44. Z jakých částic košile ženská sestává	11
45. Jakým pravidlem vedeme si	12
46. Který druh košil ženských jest nejslušnější	12
47. Kterak košile dvouklínová přistřihuje se	12
48. Kterak šířka košile stanoví se	12
49. K čemu tyto dva rozdíly	12
50. Co dále přistřihujeme	13
51. Jak si při tom vedeme	13
52. Jak jeví se nám nyní rozpočet ženské košile	13
53. Jaká část košile nyní následuje	13
54. Jak hloubka výstřihu rovná se ke klínům	14
55. Co střiháme nyní	14
56. Jaké druhy rukávů známe	14
57. Jaké střihají se rukávy s klínky	14
58. Kterak střihají se rukávy celistvé	15
59. Kterak otvor rukávový si připravíme	15
60. Kterak košile jednoklínová střihá se	15
61. Kterak střiháme na košili poloklínovou	16
62. Roztrídíme-li košile ozdobné	16
63. Kterak přistřihujeme košile švýcarské	16
64. Kterak košile se sedlem střihá se	16
65. Co jest sedlo	16
66. Kterak bychom přistřihly si sedlo	17
67. Jaké druhy mužských košil známe	17
68. Z jakých částí mužská košile skládá se	17
69. Kterak střiháme na košili mužskou	17
70. Jak výhodněji jest nám vésti si	18
71. Kterak při brání míry vedeme si	18
72. Kterak u přistřihování v rozpočtu vedeme si	18
73. Jak střiháme rukávy	18
74. Jaký je rozměr pásu u krku	19
75. Kterak sedlo střihá se	19
76. Jak střiháme drobnůstky ke košili	19
77. Jaké jsou poměry košile mužské	19
78. Kterak sedlo upravíme si	20
79. Kterak náprsenku upravíme si	20
80. Kterak střiháme náramky	21
81. Kterak střiháme rukávy s klínem	21
82. Kterak střiháme na dětské košile	21
83. Kterak střiháme ostatní prádlo oděvné	21
84. Co čítáme k prádlu dětskému	21
85. Kterak při střihání prádla dětského vedeme si	21
86. Co jest plena	21
87. Co jest zavináč	21
88. Co jest osušovaček	21
89. Kterak střiháme povlačky na peřínky	22
90. Co jest zavinovačka	22
91. Známe-li ještě jiný druh zavinovaček	22
92. Kterak střihají se	22

	Strana
93. Kterak stříhá se košilka otevřená	22
94. Jak se stříhá kabátek	22
95. Co víme o karkulce a slintáčku	23
96. Co k prádlu ozdobnému čítá se	23
97. Jakými pravidly vedeme si	23
98. Kterak stříháme na zástěrku domácí	23
99. Kterak stříháme zástěrku do klínku	23
100. Z jakých látek ozdobné prádlo stříhá se	24
101. Z jakých látek dětské prádlo stříhá se	24

